

Yleisen ennakkoäänestyksen järjestäminen vuoden 2018 presidentinvaalissa

212/00.00.00/2017

KH 04.09.2017 § 189

Lisätiedot:

kaupunginlakimies Lena Filipsson-Korento, puh. 050 354 0121
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Tasavallan presidentin vaali toimitetaan sunnuntaina 28.1.2018. Yleisen ennakkoäänestyksen sekä koti- ja laitosaäänestyksen ajanjakso kotimaassa on 17.–23.1.2018. Jos 28.1.2018 toimitettavassa vaalissa kukaan ehdokkaista ei saa vähintään puolta annetuista äänistä, toimitetaan kahden eniten ääniä saaneen ehdokkaan välillä toinen vaali sunnuntaina 11.2.2018. Toisen vaalin ennakkoäänestyksen ajanjakso kotimaassa on 31.1.–6.2.2018. Oikeusministeriön vaalisivuilla www.vaalit.fi on yleistietoa vaalista.

Vaalilain mukaan yleisistä ennakkoäänestyspaikoista kunnassa päättää kunnanhallitus. Kunnassa on oltava vähintään yksi yleinen ennakkoäänestyspaikka. Kunta voi järjestää yleisen ennakkoäänestyksen joko omissa vi-rastoissaan ja muissa toimipaikoissaan tai hankkimalla palvelun muulta luotettavalta taholta.

Oikeusministeriön vaaliohjeiden mukaan ennakkoäänestyspaikkoja on oltava riittävästi ja ne tulee sijoittaa sellaisiin paikkoihin, joihin äänestäjien on helppoa tulla ja joihin he vaivattomasti osaavat. Äänestyspaikan tulee olla esteetön ja helposti saavutettavissa. Tilan tulee olla riittävän suuri, jotta äänestys voidaan toimittaa sujuvasti ja luotettavasti. Ennakkoäänestyspaikkojen olisi hyvä pysyä mahdollisimman samoina vaaleista toiseen äänestäjien helpottamiseksi.

Kauniaisissa järjestettiin viime kuntavaaleissa yleinen ennakkoäänestys omasta toimesta ensimmäistä kertaa pitkään aikaan, äänestyspaikan ollessa kaupungintalon alakerran avoimessa aulatilassa (KH 2.11.2016 § 184). Äänestyspaikkavalintaa voidaan jälkikäteen todeta onnistuneeksi. Tila saatiin avaraksi eikä kovin pitkiä jonoja tai ruuhkaa muodostunut. Kaupungintalon eteläpuoleisesta sisäänkäynnistä pääsevät myös liikuntaesteiset ja tarvittaessa vaalitoimitsija avusti hieman korkeahkon kynnyksen ylittämisessä. Kaikki ennakkoäänestyksen järjestämiseen liittyvät runsaat käytännön järjestelyt helpottuivat äänestyspaikan ollessa samassa talossa kuin päivystävä henkilökunta ja ennakkoäänestykseen tarvittavat laitteet ja vaalimateriaali eikä kaupungin keskusvaalilautakunnalle kuuluvia ennakkoääniä tarvinnut kuljettaa talon ulkopuolelle. Edellä olevasta syystä johtuen esitetään, että yleinen ennakkoäänestys järjestetään nytkin kaupungintalossa.

Yleinen ennakkoäänestys on vaalilain mukaan toteutettava kunnanhallituksen määräämänä aikana, joka voi ennakkoäänestysajanjakson puitteissa olla arkipäivisin klo 8–20 välisenä aikana ja viikonloppuisin klo 9–18 välisenä aikana. Hyväksi havaittu käytäntö on, että ainakin ennakkoäänestyksen ajanjakson kahtena viimeisenä päivänä paikka pidetään avoinna klo 20

saakka. Yhden ennakkoäänestyspaikan on ennakkoäänestystä varten oltava avoinna ko. ajanjakson kaikkina päivinä. Yleistä ennakkoäänestämistä koskevasta kunnan päätöksestä tulee käydä ilmi jokaisen ennakkoäänestyspaikan nimi, käyntiosoite, aukiolopäivät ja päivittäinen aukioloaika. Keskusvaalilautakunnan toimesta tiedotetaan tästä hyvissä ajoin ennen vaaleja.

Viime kuntavaaleissa oli ennakkoäänestyspaikka auki seuraavasti:

ke-to	29.–30.3.2017	klo 8–20
pe	31.3.2017	klo 8–17
la-su	1.–2.4.2017	klo 10–14
ma-ti	3.–4.4.2017	klo 8–20

Silloinen esitys perustui postissa olleisiin aukioloaikoihin tavoitteena palvelun parantaminen sekä toimipisteen tavalliseen aukioloaikaan, ilman että oli tarkempaa tietoa äänestäjien suosimista ajankohdista. Kuntavaalien yhteydessä saatujen tietojen perusteella on nyt syytä arvioida aukioloaikoja uudelleen.

Oheismateriaalina on raportti kaupungintalossa äänestäneiden tuntikohtaisista kävijämääristä. Siitä voidaan todeta, että vilkkainta oli klo 10–16 välisenä aikana, aamujen ja iltojen ollessa todella rauhallisia lukuun ottamatta ennakkoäänestysajanjakson loppua. Koska suositus on, että kahtena viimeisenä päivänä pidetään ennakkoäänestyspaikka avoinna klo 20 saakka, tähän ei ehdoteta muutosta.

Aamuvuoro klo 8–9 oli ajateltu ensisijaisesti työssä käyville, mikä osoittautui virhearviointiksi. Oletettavaa on myös, että ne äänestäjät jotka äänestivät klo 9–10 välisenä aikana yhtä hyvin olisivat voineet tulla vasta klo 10 jälkeen. Muihin Uudenmaan vaalipiirin kuntien ennakkoäänestyspaikkoihin verrattuna Kauniaisissa oli poikkeuksellisen laajat aukioloajat ja muualla ennakkoäänestyspaikat avasivat pääsääntöisesti joko klo 9 tai vasta klo 10 tai sen jälkeen. Huomioitavaa on myös, että ennakkoäänestyspaikassa on lain mukaan oltava aina vähintään kaksi vaalitoimitsijaa yhtä aikaa paikalla, minkä takia tästäkin syystä on harkittava, milloin on tarkoituksenmukaista pitää ennakkoäänestyspaikka auki.

Edellä olevan perusteella esitetään, että ennakkoäänestyspaikka ensi kerralla avataan päivittäin vasta klo 10. Yhdenmukainen aloitusajankohta helpottaa myös äänestäjiä. Koska muutoksen vaikutuksia kävijämääriin on hyvä ensin seurattava, ei nyt esitetä muita muutoksia aukioloaikoihin.

KJ:

KH päättää:

- a) vuonna 2018 järjestettävän presidentinvaalin osalta määrätä Kauniaisten ainoaksi yleiseksi ennakkoäänestyspaikaksi Kauniaisten kaupungintalon, osoite Kauniaistentie 10, 02700 Kauniainen,
- b) järjestää yleinen ennakkoäänestys a) -kohdassa mainitussa paikassa ennakkoäänestysaikana:

ke-to 17.–18.1.2018 klo 10–20
pe 19.1.2018 klo 10–17
la-su 20.–21.1.2018 klo 10–14
ma-ti 22.–23.1.2018 klo 10–20

ja mahdollisen toisen kierroksen osalta:

ke-to 31.1.–1.2.2018 klo 10–20
pe 2.2.2018 klo 10–17
la-su 3.–4.2.2018 klo 10–14
ma-ti 5.–6.2.2018 klo 10–20

c) ilmoittaa päätöksestä Väestörekisterikeskukselle vaalitietojärjestelmän kautta viimeistään 3.11.2017 klo 12 mennessä.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.